

MAGYAR LAPOK

BUDAPEST

X. évfolyam, 183 (2745) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

A magyar véderő felépülése és helytállása

A honvédezerkari főnök nagyérdeklődésű cikke egy német világlapban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Werth Henrik vezérezredes, a honvéd vezérkar főnöke „A magyar véderő felépülése és helytállása” címmel a Deutsche Allgemeine Zeitungban cikket közöl. Először visszapillantást vet a magyar honvédség multjára és ismerteti az Osztrák-Magyar Monarchia keretén belül elfoglalt helyét. Azután beszámol a monarchia összeomlását követő időkről és a magyar zsoldos hadseregről. Werth Henrik ezután részletesen foglalkozik a Trianont követő idők nehézségeivel. Elmondja, hogyan alakult ki a levette intézmény és az ifjúság katonai nevelése. Ismerteti a magyar hadiipar kezdeti nehézségeit is. Az erős akarat nem ismert lehetetlent és a magyar nemzet dacolt a Trianonnal. Szívós következetességgel meg tudtuk építeni az új fiatal honvédséget. A döntő pil-

lanatban készenállt. Első ízben 1938 szeptemberében kerül sor arra, hogy az új magyar honvédség politikai esz-közzé váljon. A felvidéki bevonulás során szerzett tapasztalatok figyelembe vételével lázasan folyt a honvédség kiépítése. 1939 márciusában Csehszlovákia felbomlása idején a honvédség hadműveletek során szerzett érvényt a magyarság jogainak. Az 1940 őszén bekövetkezett erdélyi visszacsatolás, a harmadik területgyarapodás alkalmat nyújtott a honvédség gyors előnyomulása során jóságának és szívósságának bebizonyosodására. Az ezután következő időkben a magyar honvédség kiépítését és szervezését folytattuk. Jugoszlávia felszámolása idején Magyarország Németországgal és Olaszországgal karöltve lépett fel a Duna-Tisza közén. A magyar hadsereg gyors lendülettel vetette vissza az ellenfelet

erővonalaiából, Bácskát gyorsan elfoglalva. A magyar légierő, élükön az ejtőernyősökkel, együttműködött a győzelmes csapatokkal. Mikor a német birodalom vezére parancsot adott népének, hogy Európa számára egyszerűsmindenkorra kiküszöbölje a bolsevista világveszedelmet, Magyarország kormányzója is parancsot adott honvédeknek.

A vezérkari főnök végül ismerteti a magyar haderő feladatát és megállapítja, hogy a magyar honvédséget a dicsőséges hagyományok mellett az 1919-i eseményekre való emlékezés is áthatja. Werth Henrik így fejezi be cikkét:

A magyar nép büszke örömmel tekint katonáira, amely a nagy Német Birodalom győzelemhez szokott véderejével együtt folytatja a harcot a győzelmes befejezésig.

Növekszik a feszültség Távolkeleten

Japán törekvései Észak felé irányulnak

A japánok mozgósították a Sanghaiban élő fehér orosz kolóniát

Rómából jelenti a MTL: A Popolo di Róma newyorki jelentése szerint az amerikai sajtó a távolkeleti feszültség további növekedéséről számol be. Mindamelllett az amerikai lapok legnagyobb része jelenleg azt írja, hogy

Japán törekvései e pillanatban nem dél, hanem észak felé irányulnak.

Ezt alátámasztani látszanak a szovjet határon történő csapatösszevonásokról szóló hírek, valamint az a körülmény, hogy

a japánok Sanghaiban mozgósították az ottani fehér orosz kolóniát. Az amerikai lapok szerint a japánok Szibériában egy Japánnal baráti viszonyban álló állam létesítését tervezik.

Ezzel szemben a Popolo di Roma bangkoki jelentése szerint egyre növekszik a feszültség. A csungkingi kormány az angol-amerikai javaslatra közös segélynyújtási egyezmény megkötését javasolta a Szovjetunió kormányának. A tárgyalások jelenleg a csungkingi szovjet nagykövetség közvetítésével folynak.

Melbourneból jelenti: Melbourneban hétfőn összeült az ausztráliai minisztertanács. A minisztertanács előtt a miniszterelnök nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy

a csendes-óceáni veszedelem nagyobb mint valaha.

Brit részről semmiféle szándék nem áll fenn, behatárolásra vonatkozólag Hangozlatta, hogy sok szempontból Singaport tekintti Ausztrália hatá-

rának. A maláj félsziget katonai parancsnoka hétfőn nyilatkozott, amely szerint fontos volna Anglia és az Egyesült Államok teljes együttműködése mind politikai, mind más tekintetben. (MTL)

A finn népnek mindig harcolni kellett a függetlenségéért

Finnország most együtt küzd a testvér magyarokkal. A finn miniszterelnöki titkár turkui beszéde

Helsinkiből jelenti a Német TI: A finn miniszterelnök titkára vasárnap Turkuban beszédet intézett a finn néphez. Rámutatott arra, hogy a finn népnek mindig harcolnia kellett a függetlenségéért.

A múltévi hadjárat után Finnország elfogadta a rákényszerített békefeltételeket abban a reményben, hogy minden erejét az újjáépítés munkájának szentelheti. A világesemények alakulása azonban döntően szölt bele Finnország terveibe. Finnország most együtt küzd a testvér magyarokkal, németekkel, olaszok-

kal és a többi nemzettel a bolsevizmus ellen. A finn hadsereg most is megállja helyét. Katonáinak bátorsága, jó felszerelése gyors sikert eredményez. A Szovjet erős csapatokat vetett be Finnország megtámadására a harcba. Céljaink közé tartozik, hogy olyan határokat kapjunk, amelyek rövidebbek és könnyebben védhetők.

A finn nép további nagy áldozatokat is hajlandó meghozni, hogy biztosítsa a jövő nemzedék nyugodt életét és jólétét. (MTL)

Társadalmi kötelességek és lakásgondok

Írta: Dr. PAÁL ÁRPÁD

Hála Istennek, Nagyvárad város a mostani nehéz időkben is a hátrahagyott fejlődés jeleit mutatja. Megtorlott életszükségletek kielégítése folyik minden vonalon, az utcák képe kezd mindenütt kitisztulni, az ügyesbajos tömegek panaszait minden halóság igyekszik orvosolni, s a felszabaddalra következett életszavarok mindenütt kezdenek rendbejönni. Bár még sok a gond és a szegénység fájdalma, azért mindenkinek van valami reménye, hogy új élethelehetőségekre számíthat s gondjait enyhítheti és szegénységét elviselhetővé tudja tenni. Napról-napra alkalmunk van észlelni, hogy tisztviselőink milyen lelkiismeretes és odaadó munkát végeznek a tömegekért, s hogy milyen jó pártfogói a megpróbáltatott sorsuaknak és így mennyire előmozdítói nek is a bizó és remélő megnyugvásnak.

Mindenesetre sok még a teendő, hogy a reményeségek teljesedni tudjanak, de a teendő nemcsak a tisztviselőké, hanem a közönségé is. Részint az igények mérséklése az, amivel a közélet nehézségein a közönség is segíteni tud; de másrészt a jobbmódúak, a tehetősebbek, a jobb helyzetben levők cselekvő közreműködéssel is segíthetnek, hogy a szenvetebb sorsúak bajait enyhítsék. Nem arra gondolunk, hogy koldusoknak alalmazsnát adjanak, — bár ez is az irgalmasság jó cselekedete. De ennél is többet tehetnek a jobbmódúak azszal, ha jó szóval és szerető részvétellel az elégedetlenség ügyét-baját kiküszöbölják, s az elégedetlenség kifakadásait maguk is meg nem tödtik a hatóságokra utaló szemrehányásokkal, hanem felvilágosítják a panaszgódókat, hogy hová kell menniök segítségért. Melléjük is állhatnak, hogy igazságos ügyekben méltányosságra bírják azokat, akik önzésből, vagy egyéb elfogultságból igazságtalanok embertársaik iránt, s ezzel nemcsak növelik az elégedetlenséget, de tulajkonképpen ők okozzák annak fölébredését.

Az ilyen igazságtalan érzések kigyógyítása, ez nevelé legjobban a társadalmat. És ilyen társadalom-nevelés az, mely a tömegek bajait és szenvedéseit igazán az alapjukból kiindulva orvosolja. Csak képzeljük el azt a társadalmi állapotot, mikor mindenki csak jót akar és jót tesz másnak. Akkor lehetetlenség, hogy az emberek egymásnak szenvedést okozzanak; már pedig a legtöbb szenvedés az embertársról szakad az emberre. Lehet, hogy öntudatlanul és akaratlanul idézik elő másnak a szenvedését, de ha érzékenyséjük van a más baja észreveszésére, akkor a figyelmetlenséggel okozott bajok és társadalmi ellentétek is jórésztükben kiküszöbölődnek. Példaképpen gondolunk

arra a Petőfi-versre, mely a faluvégi korcsmában mulatozókról beszél, hogy azok is abbahagyták a mulatást, mikor egy szegény kis lány a beteg édesanyjáról panaszkodott nekik. Hány ilyen mulatás éléződik ki mostan is, hogy a szenvedők fájdalmát még kínosabbá tegyel. Amíg körülöttnk éheznek és nyomorgók vannak, az önfelvidéki mulatásnak nincs semmi jogosultsága.

Az ellentétek kiegyenlítésére kell törekednünk mindnyájunknak.

Itt van a lakásgond is a városban. A város hirtelen föllendülésével függ talán össze, hogy nincs az ujonnan érkezők számára lakás. Az ujonnan érkezők pedig többnyire tisztviselők, kiknek a munkájától várjuk legfőképpen, hogy társadalmi bajainkon segítsenek. De hogyan tudják hivataluk feladatait odaadón és behatóan ellátni, ha arra kell gondolni, hogy családjuk még egy ideiglenes otthomba is alig tud bejutni.

Ez a baj már kezd a hangos és általános panasz zúgásába sűrűsödni. Mindenestre közel van az ideje, vagy már itt is van a szüksége annak, hogy hatósági beavatkozás segítsen ezen a bajon. De ebben a dologban is a társadalom lelkiismeretének föl kell ébrednie, mert csak ez lehet hathatós elősegítője annak, hogy a hatósági beavatkozás gyorsan és sikeresen eredményt tudjon elérni.

Ebben az életviszonyban is a helyzet úgy mutatkozik, hogy vannak üres lakások, melyeket tartogatnak valaki távollévők számára. Vannak bőséges és túldús lakások, melyekben 1-2 kényelmes ember 4-5 szobában terjeszkedik, míg egy-egy ideköltözött család 5-6 taggal is alig tud 1-2 szobához hozzájutni. Ami így kiadásra kerül, azért is olyan borsos lakbéréket kérnek, hogy annyi a tisztviselők lakáspénzéből nem telik. Hogy így van-e, azt hatósági nyilvántartással számba kell venni, s ennek eredményeképpen azonnal hatósági rendelkezés alá kell venni a fölösleges lakrészeket és a lakatlanul álló házakba be kell költöztetni a lakásra szorulókat. És aztán a lakbéréket is méltányos megállapítás alá kell venni. Mindezt gyorsan, még a zordabb ősz előtt kell végbevitni, hogy a lakásgondban levőket a tél már valami megnyugtató elhelyezésben találja.

Mindez látszólag hatósági feladat. De nem elég a hatóságoktól várni a megoldást, ha gyors segítséget akarunk. A résztvevő, érző és mások segíteni akaró társadalomnak is büszgőlködnia kell, hogy bejelentse a lakatlan és túlbőséges házakat, s hogy a lakásbőségben élők lelkiismerete is önként vállalja a lakásbőségben lévőkkel a téstvári osztozkodást. Ezzel magának is tartozik az illető jó módú, mert nincs messzi az az idő, mikor számunkértek majd a túlbőségben élőktől azt, amit embertársaik kárára önzően elvontak. Legalább is súlyos erkölcsi megítélés alá kerül az, aki a lakásbőséget a maga részvételességével és meg nem osztott lakásbőségével és meg nem osztott lakásbőségével is növelte. A háborus törvényen fölül lélektörvények is vannak, melyek az ilyen önzést büntetik.

A végleges megoldás persze egy lakásépítő nagy program végrehajtása, mely a városfejlesztési terv leg-sürgősebb feladatai közé tartozik. Ott kell gondoskodni a szegényrendiek jó és egészséges lakásának a biztosításáról is. Ehhez is kell a társadalmi jó szelleme, mely például önmérsékletesen hat azokra, akik fényes és nagy középüléseket, sportpályákat és

Sűrűsödnek a távolkeleti viharfelhők

Thaiföld ujerősítéseket küldött az indokina határra

Bangkokból jelentik: A thaiföldi kormány hétfőn minisztertanácsot tartott. Hivatalos jelentés szerint a thaiföldi kormány új megerősítéseket küldött az indokina határra. (MTI.)

Londonból jelentik: A tokiói brit nagykövét hétfőn tanácskozott a japán külügyminiszterrel. A japán és az amerikai nagykövétet visszatérése után most fontos események várhatóak.

támadás esetén az ellenség kezébe kerülő területek épusztítására.

Az olasz és német hajók azt a parancsot kapták, hogy hagyják el a thaiföldi vizeket. A csungkingi kormány hír szerint szintén csapatokat vont össze az indokina határon. E csapatoknak elsősorban a burmai út védelme lesz a kötelességük.

TRANSZJORDANIA URALKODÓJÁT SZIRIA KIRÁLYÁVÁ VÁLASZTJAK

Ankarából jelentik: Az angolok tervbevétték Transzjordánia angolbarát uralkodójának Szíria királyává történő megválasztását. A tárgyalások folynak. (MTI)

Az angolok lázas gyorsasággal erősítéseket építenek a Thaiföld és a maláji félsziget között

Rómából jelentik: A római sajtó egyhangulag megállapítja, hogy a távolkeleti viharfelhők az elosztás helyett inkább sűrűsödnek és az új világréndert folyó küzdelem súlypontja rövidesen idehelyeződik át. Bangkoki jelentés szerint az angolok lezárták a Thaiföld és Maláji-félsziget közti gépkocsiutat és a határ közelében erőltetett munkával erősítéseket építenek. (MTI.)

férfinak a zászlók alatt van a helye. Thaiföldön, hír szerint, erős csapatösszevonások folynak a hadi szempontból fontos helyeken.

A thaiföldi kormány állítólag parancsot adott ki az ellenséges

Németország nem küldött ultimátumot Iránnak

Ankarából jelentik: (NTI) A Török II-nak berlini jelentése szerint Berlinben nem tudnak semmiféle olyan ultimátumról, amelyet állítólag az iráni kormánynak nyújtottak át. Ugyanakkor

kor kijelentették, hogy az iráni kormány közlése szerint Irán feltétlenül minden eszközzel megvédi függetlenségét és területi épségét. (MTI)

A világháború utáni Németország területének megfelelő frontvonalon folyik a keleti háború

Berlinből jelentik: (S. T.) A német lapok szemléltető térképet közölnek a keleti hadszíntéren eddig elért sikerekről, valamint az elfoglalt területek nagyságáról. A Völkischer Beobachter összehasonlítja a 25 évvel ezelőtti világháború keleti hadjáratának eredményét a mostani hadjárat hat hetének eredményével.

Az 1915. évi nagy tavaszi támadás a gorlicei áttöréssel kezdődött. Ez hat hét után olyan terület nyereséget eredményezett, amelynek legnagyobb mélysége 200 kilométer volt. A mostani hadjáratban augusztus 2-ig, a háború

ugyancsak hat hete alatt elért eredmények azt mutatják, hogy a németország északi határtól, mint kiindulási ponttól számított terület a Finn-öböl-től a Fekete-tengerig olyan nagy kiterjedésű, amely megfelel a világháború utáni Németország területének.

Szmolenszk, amelyet a német csapatok július 13-án értek el a háború első három hete alatt, a német határtól 700 kilométerre van.

Ezután utal arra a lap, hogy ezt az eredményt olyan ellenség ellen érték el, amely igen makacs. Meg kell állapítani, hogy a német katonák most olyan ellenféllel állnak szemközt, amely az utolsó erejét is beleadja, hogy megmentsse a bolsevizmust a bukástól. A szovjet erők fel voltak készülve és a csapatok a legkorszerűbbek. Gépi és egyéb eszközökkel vannak felszerelve. A lap ezt állítja szembe azzal az angol hírveréssel, hogy a német katonai hadműveleteknek nincs eredménye és leszögezi, hogy az esztországi előnyomulást a győzelmes szmolenszki csata és a Kíev-Dnyeper kanyarodóban 25 hadosztály megsemmisítése mutatja. A német katonák támadása szüntelenül tart.

27 SZOVJETGÉPET LÖTTEK LE KIEVNÉL

Berlinből jelentik: (NTI) Kíev légitérének megtisztításakor német vadászok a reggeli órákban 27 gépet lelőttek. (MTI)

Afrikában angol légitámaszpontokat bombáztak olasz és német repülők

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 432. közleménye:

Észak-Afrikában, Tobruk erevonálán járór tevékenység és erős tüzéségi tüzelés folyt. A tengely légierei támadták az erődöt, a léghárítói állásokat és a kikötőben horgonyzó hajókat. — Több helyen kárt okoztak. Más kötelek Marsa Natrah vasuti pályaudvarát és kikötő berendezéseit bombázták, valamint Sidi el Barranitól keletre egy védőművet. A német légierei támadást hajtott végre az angol légitámaszpontok ellen.

Kelet-Afrikában az egyik olasz helyőrség osztagai vakmerő rohammal megtámadtak angol fegyveres csapatokat és megfutamították őket. Angol gépek ismét bombázták az olasz erődítéseket. Tegnap éjjel egy angol gép

Siracusa öblében megtámadta a California kórházhajót és torpedóalával eltalálták. A hajó nem súlyodt el. (MTI)

ANGOL LÉGIKISÉRLETEK, AMELYEK MINDIG MEGHUSULNAK

Berlinből jelentik: (NTI) A keddre virradó éjjel gyenge ellenséges légitöltekek átrepültek Németország határára és több nyugat-németországi helységekre bombát dobtak. Az okozott kár csekély. Számos ellenséges gép valószínűleg szovjet bombázók Észak-Németországban eredménytelenül és tervszerűtlenül támadást kíséreltek meg, de csak két gép tudott elhatolni Berlinig. A légvédelmi tűz azonban visszavonulásra kényszerítette őket. MTI

strandfürdős napozások szórakozó helyeit előbbre valóknak tartják, mint a kislakások megnyugtató és felüdítő rendszerének a megalapítását. Azok-

ra a nagy és szórakoztató, vagy test-erősítő üzemeltetésekre is sor kerülhet, de csak majd azután, ha a város minden becsületes és dolgozó lakója-

nak a lakásgondján már segíttünk. Társadalmunknak az irányítvány városfejlesztésben egész lélekkel támogatnia kell hatóságainkat.

8. évf. — Kedd, 1941. augusztus 12.

A magyar csapatok befejezték az ukrajnai szovjet seregetestek lefegyverzését és megsemmisítését

Délukrajnában gyorsan halad az ellenség üldözése. Moszkva hadfelszerelési üzemei német bombatüzben

A Magyar Távírási Iroda jelenti: A keleti arcvonalon küzdő magyar csapatok arcvonalán nagyobb jelentőségű esemény nem történt. Miként már a német véderő főparancsnokság jelentése is közölte, az ukrajnai nagy bekerítő csata végetért. A bekerített szovjet seregetestek zömének a lefegyverzése és megsemmisítése befejeződött és csupán a területeknek az ellenséges szórványoktól való megtisztítása van folyamatban.

A magyar gyorscsapatok e tisztítási munkákban tevékenyen vesznek részt és felkészülnek a további hadműveletekre. Az ellenséges haderőnek a bekerítéssel nem érintett részei visszavonulnak a járhatatlanná azott területen. Más helyeken egyes részek elkeseredetten védekeznek. Ezek szétzórása során egyik alakulatunk öntövékenyen végrehajtott vállalkozásával megsemmisített egy ellenséges csoportot és annak állásait birtokába vette. Ennek során több mint 2650 foglyot ejtettek és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

(Vezéri főhadiszállás.) A Német Távírási Iroda jelenti: A véderő főparancsnokság közli: Dél-Ukrajnában mindenütt gyorsan halad a hátráló ellenség üldözése. A keleti front többi részein természetesen folynak a hadműveletek. Harci gépek a hétfőre virradó éjjel soktonnányi bombát dobtak Moszkva hadfelszerelési üzemére.

A Nagybritannia elleni harcban a légierő Skócia és Anglia keleti partvidékének kikötőberendezései ellen intézett éjjeli támadást. A csatorna vidékén vasárnap 10 brit gépet lelőttünk. Észak-Afrikában német és olasz zuhanó bombázók teletalálatokat értek el a tobruki kikötőberendezésekben és elhagytattak brit légvédelmi ütegeket. Egyes ellenséges gépek a hétfőre virradó éjjel a Birodalom területe felé repültek. (MTI.)

Délukrajnában nagy veszteségeket okoztak a visszavonuló szovjethaderők a német repülők

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő tegnap ismét nagy eredményt ért el a délukrajnai utakon összehordott csapatok ellen. A német gépek szétugrasztottak szovjet gepesített oszlopokat, 54 páncélost, 300 tehergépkocsit. A járművek legénységének nagy része elesett. A német gépek harc képtelenné tették két légvédelmi üteget, 2 rohamágyút és három tüzérségi üteget. A német légierő a Bug alsó folyásánál több olyan hajót bombázott, amelyeket szovjet csapatok szállítására használtak. A németek itt 23 szov-

jet gépet lelőttek. A német veszteség egy gép volt. (MTI)
 Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő augusztus 11-én Dél-Ukrajnában beavatkozott a földi harcokba és elpusztítottak 180 mindenfajta járművet. Közép-Ukrajnában a Dnyeper mindkét partján összehordott csapatokat bombáztak a német gépek. A Nagybritannia elleni harcban hétfőn lelőttünk egy angol gépet, amely támadást kísérelt meg norvég terület ellen. Német harci gépek hétfőn hevesen bombázták a Tobruk melletti szállásokat. (MTI)

Elfogták az ukrajnai második lövészhadtest parancsnokát

Berlinből jelentik: (NTI) Az Ukrajnában sikeresen előretörő német csapatok elfogták a bolsevik második lövész hadtest parancsnokát és törzskarát, valamint két hadosztály parancsnokát. Egyre határozottabban bizonyosodik, hogy az Ukrajnában üldözésbe vett bolsevik kötelékek megsemmisülése teljes. Egyetlen helyen négyezer bolsevik halottat temettek el. (MTI)

MOSZKVA IPARI NEGYEDE VOLT A NÉMET REPÜLŐBOMBÁK UJABB CÉLPONTJA

Berlinből jelentik: (NTI) A német légierő augusztus 11-re virradó éjjel Moszkva ellen intézett támadása alkalmával különösen a város keleti és északnyugati részén lévő iparműveket bombázták. Ezekben a városrészekben a szovjet nehézipar fegyverkezési üzemein kívül gépkocsi, traktor, valamint vegyszeti művek vannak. (MTI)

ban sikeres hadműveleteket hajtottak végre a Jeges-tenger északi részén. Német rombolók előnyomulásuk során elsüllyesztettek egy szovjet hajót. Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett egy szovjet rombolót. (MTI.)

Eredményes előnyomulás a Ladoga-tónál.

Helsinki-ből jelenti a Német TI.: Hivatalosan közlik: Előnyomulásunk a

Ladoga-tónál eredményesen halad. A hátunk mögött maradt vidékeknek megtisztítását folytatjuk. Az ellenséges ellentámadásokat visszavertük. (MTI.)

Rövidesen elindul az első önkéntes svéd zászlóalj.

Helsinki-ből jelenti a Német TI.: Az első svéd önkéntes zászlóalj létszáma rövidesen teljes lesz. (MTI.)

Az angol és moszkvai rádió új kacsája.

Berlinből jelenti a Német TI.: Politikai körökben a sajtó képviselői előtt utaltak többi közt a londoni rádió egyik tegnapi jelentésére. London szerint Szmolenszk, mint a bolsevista hírverés is állítja, a bolsevikiek kezén van. Német részről még hozzáfűzték, hogy a Berlinben működő újságírók szmolenszki útjuk alkalmával meggyőződhettek a londoni rádió közismert megbízhatóságáról. (MTI.)

Odessza és Ostrakov között szovjetcsapatokat szállító hajókat semmisítettünk meg

Berlinből jelenti a Német TI.: Német harci gépek vasárnap a Finn-öbölben megtámadtak szovjet hajókat. Bombákkal megrongáltak két szovjet rombolót és egy kereskedelmi hajót. A német gépek négy tüzérségi üteget tettek harc képtelenné. Odessza és Ostrakov közt a német repülők hat szov-

jet hajót süllyesztettek el 18.000 tonnával. A német hadak viharos előretörése miatt a Szovjet megkísérelte, hogy az elvágott csapatokat a Fekete tenger partvidékéről vízi úton szállítsa el. A német repülők több ilyen hajó ellen támadást intéztek és elsüllyesztettek négy hajót. (MTI.)

A párisi sajtó a német-francia kérdések azonnali megoldását követeli

Vichyből jelenti a MTI.: A vichyi politikai körök élénken foglalkoztatja az együttműködési politikának kérdése. Petain és Hitler között lefolyt montoirei találkozón lefektették ennek a politikának alapelveit. Ezek megmutatták a francia-német kérdések megoldásának általános irányvonalát. A mostani világesemények azonban siettetik az akkor megnyilvánult fejlődés kialakulását és egyben újabb

kérdéseket vetnek fel. Míg a párisi sajtó a német-francia kérdések azonnali megoldását követeli, a megszállt terület sajtója tartózkodó magatartást tanusít.

Vichy-i körök szerint a kormány átalakításáról szóló hírek alaptalannak. A francia-német megbeszélések teljesen kielégítő légkörben folynak. Vichy határozottan cáfolja, hogy a francia kormány ki akarja aknázni a németek keleti vállalkozását. (MTI)

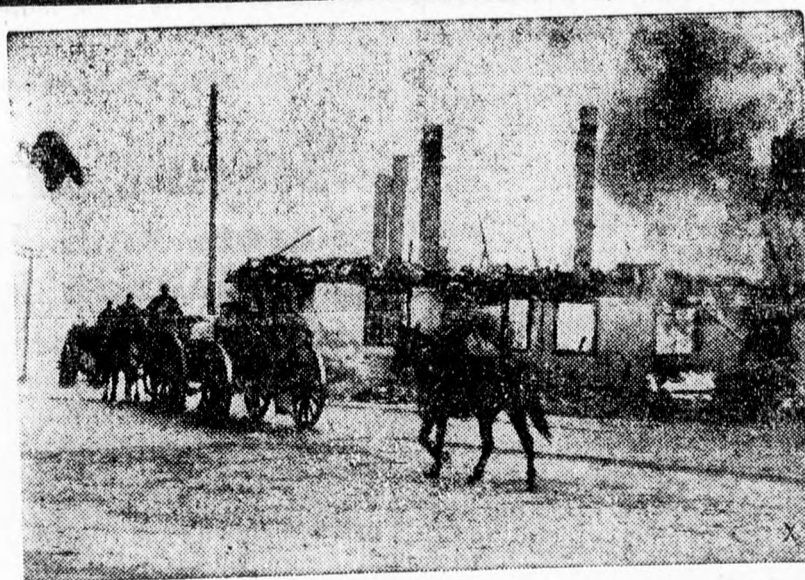
Vichyben tovább folynak a tanácskozások

Vichyből jelenti a Német TI.: Vichyben ma is tovább folynak a tanácskozások Petain, Darlan, Weygand és Huntzinger tábornok között. Illetékes francia körök a megbeszé-

lések tartalmáról csupán annyit közölnek, hogy azok előterében Franciaország belső szervezetének kérdése áll. Amennyiben a találkozások alapján bizonyos döntéseket hoznak, akkor azokat ma vagy holnap ismertetik a nyilvánossággal. (MTI.)

Vichyből jelenti a Német TI.: Hétfőn délután Petain elnöklésével tartott minisztertanácsról csak rövid közleményt adtak ki, amely az elmúlt négy nap alatt lefolyt kormánytanácskozásokról és azok során hozott döntésekről semmit sem mond. (MTI.)

Berlinből jelenti a Német TI.: Külföldön elterjedt hírek szerint állítólag küszöbön áll a háromhatalmi államok velencei, vagy bécsi találkozása. Illetékes berlini helyen ezekkel a hírekkel kapcsolatban semmit sem tudnak. Emlékeztetnek a német külügyi hivatalnak arra a szokására, hogy az utazási szándékokról előzőleg semmit sem közölnek. (MTI.)

Égő szovjet falvakon keresztül vezet az előnyomulás útja

„Szakítottam 1500 pengőt — szedtem vagy 150 majmot...”

Fényképzsídok garázdálkodnak szerite az országban

Ismerős figura nemcsak Nagyváradon, hanem ország szerite a fénykép-nagyító ügynök. Rendszerint két egymásnak fordított nagytással a hónap alatt járja a várost, különösen kispolgári családokhoz kopogtat be és vállalja akármilyen régi, rossz, elmosódott, vagy a felismerhetetlenségig elretusált fénykép „életű, tökéletes, művészi” nagytását. A legtöbb esetben titokzatos műhelyekben, minden szakavatottságot nélkülöző kezek végzik meglepő olcsó áron ezt a munkát és valóban elképesztő garázdálkodást visznek véghez a nagyközönség amúgy is kevésé fejlett műizlésében. Nincs olyan kispolgári ház, amelyben ne látna az ember jó néhány ilyen szörnyű kivételű fényképnagyítást, amelyeket büszkén mutat a család: „Ugy-e milyen gyönyörű?”.

Mondanunk sem kell, hogy az a fényképnagyító üzérkedés, ez a lelkiismeretlen közönségbecsapás majdnem száz százalékosan zsidók kezében van, akik itt-ott alkalmaznak ugyan lehetőleg éhbéért egy-egy ügyeskező keresztény retusőr munkást, de a nagy tömegekben viszonylag olcsón készült nagytó vállalkozásoknak ők a csaknem egyedüli haszonélvezői.

Az új Magyarország illetékes tényszerű azért kénytelenek voltak megszüntetni fényképnagyító munkákat akvirdáló ügynökök üzérkedését, annál is inkább, mert a kontárok mellett közönséges szélhámosok is elárastották ezt a pályát, akik még rossz képeket se szállítottak a jóhiszemű megrendelőknak, hanem egyszerűen odébbálltak a felvett előlegekkel. De, úgy látszik, a felszabadult erdélyi részeket még nem érintik az erre vonatkozó törvényes intézkedések, mert itt akadálytalanul burjánzanak még a visszaélések ebben a korábban a szabadfoglalkozásnak tekintett iparágban s nagyvárad ügynökök nemcsak a városban garázdálkodnak szabadon, hanem — állítólag a román uraiom idejében szerzett jogok alapján — az anyaországot is elárastották.

Épp a napokban hallgattam két zsidó beszélgetését az utcán.

— A Dunántúlon jártam, — mondta az egyik. — Nem voltak otthon a parasztok, de azért szakítottam 1500 pengőt három nap alatt. Szedtem vagy száznyolcvan majmot...

Nem értettem ezeket az üzleti kifejezéseket, azért érdeklődni kezdtem magyar kereskedőkörökben, ahol jól ismerik a nagyvárad zsidó tolvajnyelvet. Kiderült, hogy fényképnagyító ügynök volt az illető, egyike azoknak, akik most sáskarájak módjára lépik el az anyaország különböző vidékeit, ahol, úgy látszik, a törvényes intézkedések következtében elszoktak az emberek is, a hatóságok is ezektől a megrohanásoktól s így addig, amíg illetékes tényszerű nem figyelnek föl, zavartalanul garázdálkodhatnak ott a nagyvárad gettók üzérkedői.

Ha csak arról volna szó, hogy a nagyvárad ügynökök munkaalkal-

mat biztosítanak e szerencsétlen város lézengőinek és nyomorgóinak, magunk is azt javasolnánk, hunyjanak szemet a hatóságok és ne vegyék oly szigorúan a fényképnagyító nyereszkedő hadjáratát sem a jóízűség, sem pedig a szakmai érdekek egyébként szükséges védelmében. De mi-

után a játék tisztán arra megy, hogy zsidó ügynökök három nap alatt 1500 pengőt „szakítsanak ki” magyar — parasztoktól” és ugyancsak három nap alatt száznyolcvan „majmot”, vagyis megnagyítandó fényképeket szedjenek össze dunántúli és más magyar falvakban, hogy aztán jórészt zsidó zűgfényképészekkel és zűgmázolókkal készíttessenek olyan nagytásokat, amelyek szemérmellen megcsúfolásai a naiv megrendelőknak, tisztelettel indítványozzuk, hogy az illetékes szakmai és rendőri tényszerű a legerélyesebben lépjenek közbe.

A kérdés szakmai részével tudomásunk szerint épp most foglalkozik

egy ismert nagyvárad fényképnagyító mesternek az Ipari testülethez in- lézeti beadványa. Kifejti a beadvány, hogy ezt a foglalkozási ágat külön kellene választani a fényképészetől is, mert a nagytás a legtöbb esetben csak részben fényképészeti eljárás s túlnyomó részben olyan rajzkészséget igényel, amivel fényképészek általánosságban nem rendelkeznek. Ennek a mesterségnek a gyakorlására tehát csak olyanoknak szabadna iparengedélyt adni, akik fényképész-szakképzettségük mellett rajztudásukról is tanubizonyoságot tesznek és pedig lehetőleg olyan iskolák végzéséről szóló bizonyítvánnyal, amelyekben döntő fontosságú a rajzoktatás. (*)

GAZDASÁGI ÉLET

Megállapították a legkisebb bérét a kereskedők segéd munkásainak

A kereskedők segéd munkásainak legkisebb bérére a 25298/1939. I. a. K. K. M. számú rendelet intézkedik. Eszerint a fizetendő legkisebb munkabérek a következők: férfi segéd munkásoknak 16 életéven alul a II. csoportban heti 10 pengő, III. csoportban heti 9 pengő; 16 életéven túl, de húszon alul a II. csoportban heti 14,50 pengő, a III. csoportban heti 12 pengő; húsz éven túl, de 24-en alul a II. csoportban heti 18 pengő, a III. csoportban heti 15 pengő; 24 életéven felül a II. csoportban heti 20 pengő, a III. csoportban heti 18 pengő. A női segéd munkások heti bére a férfi segéd munkások heti bérénel két pengő-

vel alacsonyabb. A napi 4 órai foglalkoztatásra felvett segéd munkásnak a megállapított rendes heti bérek 50 százaléka fizetendő. Napi 4 óránál hosszabb foglalkoztatás esetén a teljes heti bér jár. Élelmiszerüzletben a napi 2 órai foglalkoztatásra felvett segéd munkások a megállapított rendes heti bérek 30 százaléka fizetendő. Az ilyen alkalmazott foglalkoztatása csak a reggeli órára eshetik. A fentebb felsorolt legalacsonyabb munkabérekhez még a 7 és 8 százalékos bérpótlékokat is hozzá kell adni. A II. csoportba Kolozsvár és Nagyvárad, a III. csoportba a többi város és község tartozik.

Milyen mestervizsgákat lehet tenni Nagyváradon és a vidéken?

Nagyvárad. Saját tud A nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara területén a következő ipari csoportokban alakultak meg a mestervizsgáló bizottságok:

Nagyvárad: Arany-, ezüstműves ékszerész, asztalos, bádogos, fodrász, bőrdobos, bőrdíszműves, szíjgyártó, cég- és címfestő, csizmadia, cipész, cukrász, esztergályos, fazekas, cserép-kályhakészítő, fehérneműkészítő, fehérneműtisztító fényképész, férfiszabó, fogműves, fűzőkészítő, gépi hurkoló, gépkocsijavító és szerelő, gumijavító, kádár, kalapos, kaptafakészítő, kárpitos, köszörűs, kövező, központi fűtés berendező és készítő, lakatos, látszerész, mázó és fényűző, mérlegkészítő, mészáros és hentes, mézkalácsos és viaszöntő, molnár, műszerész, nemez és szövetsapkakészítő, női szabó, női divatkalapkészítő, nyomdász, órás, paplanos, reszelő-vágó, rézműves, sokszorosító, faszobrász, sütőipar szita és rostakészítő, szobafestő, szűcs és szörmesapkakészítő, takács és gépszövő, tetőfedő tímár, üveges, vas- és faesztergályos, szelvelő, fogadó, kávé, kozmetika, vasöntő, villanyszerelő, vízvezeték- ipar, vendéglős és nyerges

Nagyszalonta: Férfiszabó, asztalos, cipész, csizmadia.

Berettyóújfalú: Asztalos, fodrász, cipész, csizmadia, férfiszabó, nőiszabó, hentes és mészáros, kerékgyártó, kovács, lakatos, vendéglős.

Szatmárnémeti: Bádogos, kovács, lakatos, villanyszerelő, asztalos, csizmadia és cipész, tímár, férfiszabó, nőiszabó, cukrász, mészáros és hentes, sütő, fodrász és női fodrász, szobafestő.

Nagykaroly: Kovács, lakatos, asztalos, kocsis- és kerékgyártó, cipész, csizmadia, férfiszabó, nőiszabó, mészáros és hentes, sütő, fodrász, szobafestő.

Saját munkaruhában három napi élelemmel kell a romániai zsidóknak közmunkára jelentkezni

Bukarestből jelenti a MTI: A bukaresti hadkiegészítő parancsnokságon már kedden megkezdődnek a közmunkára való jelentkezések. A közmunkára kötelezett zsidóknak saját munkaruhában és háromnap! élelemmel kell jelentkezni. Egyelőre a 18—21 éves zsidókat vizik be munkára. A jassyi parancsnokság elrendelte,

Nagybánya: Asztalos, bádogos, fodrász, cipész, csizmadia, fazekas és kályhás, férfiszabó, nőiszabó, kovács, lakatos, mészáros és hentes, sütő.

Mátészalka: Fodrász kerékgyártó, kovács, cipész, csizmadia, asztalos, hentes és mészáros, férfiszabó.

Dr. Olasz Vilmos iparkamarai főtítkárral megjegyzése szerint mindazok a vidéki mesterjelöltek, akik szakmájukban a körletükbe eső városokban mestervizsgáló bizottságot nem találhatnak Nagyváradon, kötelesek a vizsgát letenni.

Az árpát és a zabot is fel kell ajánlani. A hivatalos lap vasárnapi száma rendeletet közöl, amely szerint a felajánlási kötelezettség nemcsak a kenyérgabonára, hanem az árpara és a zabra is vonatkozik. Mint köztudomású, a gabonafeliszegek egyharmad részét augusztus 15-ig kell felajánlani a vásárlásra jogosított bizományosoknak. A közellátási kormánybiztos, indokolt esetben, legkésőbb október végéig felmentést adhat a bejelentési kötelezettség alól. Indokolt esetnek tekinthető, ha a gazda a csépiést aug. 15-ig nem tudta megkezdeni. Abban az esetben, ha a hatóság még nem közölte a gazdával a beszolgáltatandó felesleget, a felajánlandó mennyiséget jóhiszemű becslés alapján kell megállapítani.

Be kell jelenteni az olajosmagvakat és az olajkészleteket. Az iparügyi miniszter legújabb rendelete értelmében belföldön termelt olajosmagvakat csak a Futura vásárolhat. Napraforgómagot, tökmagot és vadrepcemagot a Futurán kívül az is vásárolhat, aki erre az illetékes hatóságtól engedélyt kapott. A termelő köteles a termelt és beszerzett olajmagot és az ebből készített olajat bejelenteni és felajánlani. A felajánlott olajosmagért és olajkészletért a Futura a hivatalosan megállapított árat fizeti ki. A rendelet megszegőit szigorúan büntetik.

hogy a jassyi zsidók korra és nemre való tekintet nélkül bal mellükön hét centiméteres sárga hatszögletű zsidó csillagot kötelesek viselni. A rendelet ellen vétőket egy hónaptól 1 évig terjedő börtönnel és ezer leltől tízezer leig terjedő pénzbírsággal büntetik.

Két zászlóaljunk három szovjet hadosztály ellenállását verte vissza

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.)

Reggel óta útban van a gyors seregtest. Addig tarlókon és búzaföldeken húzódtak meg a kocsik s úgy elrejtőztek, hogy az ellenség három vadászgépe sem vette észre őket. Mikor megindultunk, olyan volt a kép, mintha búzakarzak elevenedtek volna meg. Most is mintha kazlak és boglyák vándorolnának kelet felé. Itt is bebizonyosodott, hogy a honvédség kocsiparkja nagyszerű festést kapott. A kocsik zöldes-sárgás színe úgy beleolvad az orosz mezőkbe, hogy alig néhány száz méterről már nem is lehet látni. Szovjetországban nincsenek betonutak, tehát az ideális mimikri-szín az, amely a tájszínhez idomul, nem pedig a nyugateurópai betonutak sötétszürke színét utánozza.

Meg aztán a magyar bakák találékonysága is sokat jelent. Ha búzaföldön megy át az oszlop, kalászből font ruhát kapnak a kocsik. Ha kukoricában állanak: percek alatt kukoricalevéllal díszítik a gépeket, sőt pár napraforgót is tűznek a tetejébe.

A nap melegen süt. Igazi arató idő van, csak kicsit pársabb, mint oda-haza.

A láthatár peremén erdőszáv sötétlik, amögött egy város fekszik — az lesz a legközelebbi megálló.

Reggel az erdőben még vörös csapatok voltak, de azóta azt jelentik elöl lévő járőreink, hogy az erdő: néma. Nem válaszolnak belőle lövéseinkre.

Két oldal rozstábla sárgul, ameddig a szem ellát.

A falu, amelyet tegnap foglaltunk el, már erősen mögöttünk maradt s csak a község erdeje kísért jobbra hátul 1—2 kilométer távolságban. De az már nem a mi előnyomuló sávkunkba tartozik, hanem a szövetséges hadseregébe.

Szokatlan csendben halad előre az oszlop, néha dördül el egy-egy lövés, egyébként csak a motorok berregése tölti meg a levegőt.

Megállunk, mert jobboldalon, félig mögöttünk mozgás észlelhető. Pár kilométer a távolság s így nem lehet pontosan látni, milyen alakulatok vonulnak ott. Az oszlop tehát megáll és egy zászlóalj felderítésre indul. Nem lehet ellenség — gondoljuk — hiszen az az előtünk lévő erdőn is átmehetett már. Bizonyosan saját csapat, talán a front jobbszárnyán csoportosították át az egységeket...

állapítani, hogy körülbelül hány üteg dolgozik ellenünk. Ebből pedig az ellenség számára lehet következtetni. Olyan nagy a tűzerejük, hogy — hoz-

Egyetlen magyar harcikoszi legázolja az orosz tulerőt

Harcosijaink nyomban ellentámadásba mennek... Az erdő felé száguldanak mennydörgő robajjal... Nyomukban a zászlóalj is gyalogharcához csoportosulnak. A legázolt vétekből egyetlen porfelhő válik. Megszólal azután a mi tűzerejük is... Ágyú ágyú után kezd bömbölni, majd a géppuskák is beleszólnak a harcba. Ezek számát nem lehet megállapítani. Különösen két előretolt vörös üteg veszedelmes. El kell hallgattatni őket.

— Én vállalkozom rá, — jelentkezik egy fiatal páncélos hadnagy, H. E.

Az alezredes kezetszorít vele s a fiatal tiszt máris a harcokosiba ugrik.

Mindnyájunk lélekzete eláll. Kész öngyilkosság, amire a hadnagy vállalkozik, egyenesen nekirohan a két ütegre. Pontosan látni, hogyan veszik tűz alá. Előtte, mögötte robbannak a gránátok, de a harcokosi nem áll meg. Tovább dühörög és tüzel, tüzel, tüzel... Már kevesebb ágyú dörög... Még kevesebb... Végül elhallgat a két teljes üteg. A tank közejük rohan, majd visszafordul. Mikor visszaér, az alezredes megcsókolja hadnagyát.

Közben a zászlóalj már felfejlődtek és tartják az erdővel szemben

záértők szerint — legalább három hadosztály rejtőzött el az erdőben. Minden jel arra mutat, hogy vissza akarja foglalni a hátunk mögötti falut, mert ezzel egész seregtestünk hátlába tudna kerülni.

Nincs veszélyesítő való idő: fel kell venni a harcot. Erősítést kapunk: egy harcokosi-osztag érkezik sebesen... Szóval két magyar zászlóalj harcol mintegy három szovjet hadosztályal...

a kijelölt vonalat. Tűzgepeik és kézi fegyvereik szakadallanul szólnak. Sötétedik, de a harc azért tovább tart, a sötétedő estében is dühöng... Most szovjet harcokosik törnek előre, de visszautazzuk őket. Azután gyalogság jön, de rövidesen véres fejjel menekül...

Minden ember tudja, hogy egész seregtestünk sorsa függ attól, hogy vajjon tudjuk-e tartani állásainkat.

Éjjel két óra felé halkul el a tűz. A szovjet fegyverek elhallgatnak... A mieink a virradatot várják... Csak nagy messzeségből tompán dörög az ágyúzó... A bő harcattól olyanok vagyunk, mintha megáztunk volna.

Kelet felől világosodik az ég. Körülnézhetünk a csataterén. Nekünk is volt veszteségünk, pár harcikoszi nem tért vissza, de a vörösek rengeteg halottat hagytak hátra.

Nyitott szemmel fekszenek egymás mellett. Van közöttük szőkehajú északi fajta és ferdeszemű mongol legény. Egyikük keze kicsi könyvet szorít: cirillbetűs bibliát...

A szovjet ellentámadás nem sikerült.

Két zászlóaljunk tartott fel három hadosztályt.

A fák alatt alakok mozognak...

Búzaföldök között, dűlőúton megyünk feléjük. Most már jobban látni, de az alakokat a messzelátó sem tudja megkülönböztetni. Nagyon a fák alá húzódnak.

Egy dolog már biztos: igen nagy erő lehet ott... De miért megy a jobbszárny hátra?

— Várjatok fiúk, — adja ki a parancsot az alezredes az élnek, — majd én megnézem őket közelebről.

A parancsnoki terepjáró gépkocsi az alezredessel és segédtilstijével már rohog is az élre. Porfelhő jelzi a nyomukat, azután eltűnnek a búzaföldök között.

A zászlóalj lassan nyomul utánuk. Kisebb csoporttal beérjük az alezredesünkhöz, egy halom peremén hasálnak és figyelik az erdei utat. Mintha a föld nyelte volna el, úgy eltűntek onnan a csapatok.

Ez már gyanús. Egészen közel kell tehát hozzájuk menni. Jobbfelé az alezredes és segédtilstije megy, balra két önként jelentkező tizedes. Az alezredesek csakhamar emberekre bukkannak. A búzából csillog elő egy-két sisak — úgy látjuk, vörösök. Bizonyosan megszöktek és jelentkezni akarnak. Századosunk oroszul kiált rájuk:

— Adjátok meg magatokat!

— Adjátok meg ti! — ennyi a válasz, aztán már kepel is a géppisztoly... Alig 30 méterre vannak, de nem találunk, sőt három pisztolyunk elöl hamarosan megfutamodnak.

Visszamegyünk a törzshöz. Megjött a jobboldali harcjárőr egyik tagja is. Elmondja, hogy a járőr szintén vörös csapatokra bukkant, azok el is fogták őket, majd őt újra elengedték, hogy hozza át az egész zászlóaljat. Társát azonban ott tartották.

Hirtelen lövések dördülnek el az erdő felől. Puska, majd géppuska,

sőt tűzérés is. Ugy lőnek, mint az ördögök. Ágyútűz alá veszik azt a falut is, amelyben az éjszakát töltöttük.

A tűzérés tűzerejéből még tudjuk

Minden lépés Thaiföld, Burma, Singapur vagy Hollandia ellen

a csendesocéáni háborúra vezetne

A thaiföldi félhivatalos rádió felszólította Sziám népét az ellenállásra

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója jelenti, hogy a Times hongkongi levelezője szerint a távolkeleti helyzet annyira feszült, hogy mindeu Thaiföld, Buran, Singapur vagy Holland-India ellen irányuló lépés a csendes-óceáni háború kitörésére vezethetne. A legújabb jelentések szerint az indokina japán csapatok létszáma 50.000, ebből 40.000 katoná Indokina déli részében, tízezer az északi részen van összehívva.

Ez a haderő elég lesz, hogy sükség esetén szembeszállhasson a thaiföldi

haderővel. Noha Japán elég csapatot mozgósított, a teljes hadilétszámot nem érte el. Ugyancsak nem rendeltek el a japán flotta általános mozgósítását sem.

A lap tudósítója szerint a thaiföldi félhivatalos rádió felszólította Sziám népét, hogy tanúsítson ellenállást minden esetleges támadással szemben. Lehet — mondotta a bementő — hogy Thaiföld elveszti függetlenségét, de becsületes harcban. Végül felszólította a lakosságot, hogy az ellenséget bármilyen fegyverrel pusztítsa el. Még a mérges gáz alkalmazása is indokolt.

Sanghaiból jelentik: (NTI) A Domei irodának hitelt érdemlő forrásból származó jelentése szerint a csungkingi kormány csapatokat vont össze Francia-Indokina határára. Ezzel egyidejűleg megerősítették a negyedik háborús sávban a csungkingi haderőket. Hír szerint Husng Csiang tábornokot neveztek ki a negyedik háborús sáv főparancsnokává. Huang tábornok elrendelte, hogy a tartomány déli részén vonjanak össze csapatokat. (MTI)

POLGARI SZEMELLYEL TÖLTIK BE BERMUDA KORMÁNYZÓI TISZTÉT

Amszterdamból jelentik: (NTI) A brit kormány jelenti, hogy a londoni rádió elhatározta, hogy Bermuda szigetének kormányzói tisztét ezentul polgári személlyel töltik be. (MTI)

Iránban összeesküvést lepleztek le

Baselből jelentik: (B. T.) A Basel Nationalzeitung tudósítója rendszerint jól értesült helyről azt az információt kapta, hogy Iránban összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvés célja a jelenlegi kormány eltávolítása volt. Az államcsínyet állítólag augusztus 15-én akarták végrehajtani, a rendőrség azonban leplezte.

Tokióból jelentik: (NTI) A Domei

Iroda jelenti, hogy mértékadó helyen ismét erőlyesen cáfolták azokat a Londonból származó híreszteléseket, amelyek szerint Japán követeléseket támasztott a Szovjettel szemben. Ezeket a londoni New Croniceben és a Daily Expressben megjelent híreket japán körökben a brit propaganda sugalmazásának minősítik, amelyeknek célja, hogy megállítsák a Japán dél felé irányuló törekvéseit.

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Belvárosi mozgóban
Kedden utoljára: Buvárhajók nyugatra
Szerdától:
Varju a toronyórán
Csathó Kálmán vigjátéka.

Telt. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Kedden utoljára
AZ OKOS MAMA
Békeffi legremekb. vigjátéka.
Szerdától:
MAKRANCOS KISASSZONY
Előadások kezdete: 1/46, 1/48 és 1/410 órákor

Apolló filmszínházban
Szerdán bemutató
Francia filmcsemege
Hatodik emelet
Erény és bűn, szenny és ragyogás, dalol és sir
egy párizsi ház hatodik emeletén.

A szovjetparadicsom „egyenrangú” nőinek a sorsa: munka, gond, szenvedés

A Szovjetbirodalomban a nő egyenjogú a férfival — hirdeti a szovjet propaganda.

Vajjon mit jelent ez az egyenjogúság?

Először is azt, hogy a nő éppúgy köteles a legnehezebb testi munkát elvégezni, mint a férfi, de emellett a háztartás és a gyermeknevelés gondjai is reáharúlnak.

Ha az európai szovjet területre vetődik, megdöbbenéssel tapasztalja, hogy a szovjet nők zsiros munkás-zubbonyban görnyedeznek, követ törnek, utat építenek, mozdonyfűtők, de katona is van közöttük. Robotoló kulik, akik nem azért huzzák az igát, mert az otthon öröme és boldogsága kárpótolja őket, hanem azért, hogy meglegyen a mindennapi betevő fataljuk. A férfi a szovjetben ugyanis

nem köteles gondoskodni a feleség ételmezéséről, ruházódásáról. Ez kizárólag a nők „előjoga”.

A szovjet nők ruhazata a legprimitívebb. Egy budapesti munkásasszony jobban öltözködik Moszkva legdivatosabb asszonyánál. A proletárországban még nem alakult ki a középosztály és a földi javak nyújtotta öröme csak a Kreml, a Moszkvaszálló, vagy a kaukázusi villák lakóit kényeztetik. Nem csoda, hogy az asszonyok, lányok fásultak, kócosak, koráöregek. Ruhájuk egyszerű bluz és uniformizált szabatlan szoknya. Kalapot nem hord, legfeljebb vöröszínű sportsapkát. Ez minden, amit a szovjet nő megengedhet magának. Selymharisnyaja egyiknek sincs, hogy az alsó fehérneműekről ne is beszéljünk. Ilyen „luxuscikkeket” még a városi áruházak kirakataiban sem látni.

nek, amely pénzüsszeg nagysága növekszik a harmadik, illetve minden további házasságkötésnél.

Családi élet a mi európai fogalmaink szerint a Szovjetbirodalomban nincs. A gyerek eljár saját szórakozóhelyeire, ahol Mazorov példájára buzditják. Ez a Mazorov egy 15 éves orosz fiú volt, aki feljelentette szüleit, amikor azok otthon egymásközt a régi cseri idők szépségeiről beszélgettek és a szülőket a feljelentés alapján a GPU kivégeztette. Amikor a fiú hazament, a nagyanyja felháborodásában agyonveret. Azóta lett Mazorov a szovjet ifjuság vértanuja és képe minden iskolában Lenin és Sztalin képe között függ. A tanárok az „ifju vértanu” példájával buzditják a fiatalságot arra, hogy szülei politikai véleményéről, ha az nem megfelelő, értesítsék a GPU-t.

A feleség is, a férj is külön életet él. Más-más politikai vagy szórakozóhelyre járnak, de rendszerint az asszony nappal, a férfi éjjel dolgozik.

A fiatal lányok így szabadon kalldva az életben, nagyon is megismerik a mondást: ... Mindenféle szerelemnek vége szokott lenni. Futo kalandok, rövid szerelmi felórák után otthagyják őket.

A szerelmi kalandokat pénzért üző prostitúció a Szovjetbirodalomban nincs. Oka talán az, hogy a nők már fiatal korukban keresnek munkájukat. Annál több azonban a baráti szerelmi kapcsolat és a felelőtlen, muló szerelmi kaland.

A szebb nőket azonban a GPU kény-

szeríti a kényszer-szerelemre, hogy így közelítsék meg az idegen államok küldötteit vagy kereskedelmi képviselőit és kémkedjenek. A szerencsétlen nők „szerelmeit” külön körzeti főnökök, nyacselnikok irányítják. A kémszervezet női tagjai azután olyan szobába csalják az idegent, ahol mikrofon van felszerelve.

A színésznők és a filmsztárok sincsenek a kiváltságos osztályban. Egy moszkvai színész nő fizetése ugyanannyi, mint egy munkásné. Művészi törekvéseik természetesen a nullával egyenlők, de nem is lehet csodálkozni ezen, mert akárhogyan is igyekeznek a színpadon vagy a szórakozóhelyek dobogóin, tapsot sohasem kapnak. Ki tapsolna meg — mint a Szovjetben nevezik őket — egy színész- vagy énekes-munkásnőt?

A szovjetparadicsom egyenjogú nőinek ez tehát a sorsa: munka, gond, szenvedés. Pedig ők is nők, a női virágszirom-lélek minden hamvasságával születtek. Áhítják a szépet, szeretnének nőiesebbek lenni, a női tetszeniakarás örök ösztönével. Ezért kapkodták el a Balti államok és Lengyelország keleti részének elfoglalása után az ottani üzletekben talált és Moszkvába szállított divatcikkeket. A női lelkét semmiféle rendszer sem tudja „örökre” elnyomni, a nő igazi hivatását nem lehet „neveléssel” elfelejtetni.

Bejelentés alá esik a sertésbénulás

Budapestről jelenti a MTI: A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a fertőző sertésbénulás bejelentési kötelezettség alá esik. A rendelet a Budapesti Közlöny keddi számában jelent meg.

A prém hazájában megfizethetetlen a prém-bunda

Télen öt-hat szinből összeállított kutyabőr bundát viselnek, lábukon posztóból készült csizma palacsintaszzerű terpeszkedő gumicipővel. Senkinek sem telik másra. Mert egy csikóbunda ára 3-4000 rubel, a perzsabundáért 7-11 ezer rubelt kérnek el, ami ugyanannyi pengőnek felel meg. Érthetetlenül magas árak éppen a szörme hazájában!

A bundák és a kabátok szabásáról jobb nem beszélni. A csinosnak mondható nő is olyan formátlan bennük, mintha nyomorék lenne.

Tisztálkodásuk a lehető legelhanyagoltabb, amit a lakásviszonyokkal, illetőleg a fürdőszobák hiányával lehet magyarázni.

A másfélmillió lakos számára épült Moszkvában négy és félmillió ember lakik, lakást pedig csupán 100.000 részére építettek. Minden szobában egy, de a nagyobbakban több család is lakik, mert nem a szobák, hanem kőbortalom szerint mérik a lakást. Az illetékesek meghatározták, hogy hány köbméternyi szobátér illet meg egy-egy családot. A hely még így is kevés. Benépesedtek tehát a fürdőszobák a kád helyére fekvőhely került és a legújabb generáció legfeljebb a filmekből — amelyeket a filmpropaganda arra szánt, hogy megutáltassa a nyugati pompát és fényűzést — tudja meg, hogy fürdőszoba is van a világon. — Nem csoda, hogy az orosz nők szaga európai orrnak — legalább is kellemetlen, illatszert használnak ugyan, amelynek szaga leginkább a mi mottalkónk szagához hasonlít.

Az áldatlan lakásviszonyok tönkreteszik a családi életet. A Szovjetbirodalomban egyébként csak azok kötnek házasságot, akik több kényelmet remélnek az együttélés e módjától, mint a szabad szerelemtől s főleg akkor, ha gyermekekre van kilátás. A legújabb bolsevik törvények — ellentétben a ré-

giekkel — büntetik a gyermekáldás megakadályozását és kötelezik a férfit a gyerek eltartására.

A szovjet ifjuságot arra buzditják, hogy már egészen fiatal korban nemi életet éljen. A házasságkötés tanuk nélkül történik s amilyen könnyű a házastársi egybekelés, olyan könnyű a válás is. Az érdekelteknek csupán be kell jelenteniük, hogy nem akarnak együtt élni és a házasság felbontása minden további eljárás nélkül utána megtörténik. A második házasságkötés alkalmával már bizonyos pénzüsszeget kell lefizetniük a felek-

Élet — öröm — vidámság

1. Kisleány a nyári napsütésben

2. Táncünnepély a szabadban

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÜTÉTENI? (MTI)

Az elsütétést augusztus 12-én 20 óra
10 perckor kell végrehajtani és 4 óra
35 percig tart.

**FÖLDRENGÉS, VIHAR ES ARVIZ
CHILÉBEN.** Santiagó-Chiléből jelen-
tik: (NTI) Közép-Chilében súlyos zi-
vatar és vihar dühög. Az ár harminc
ember életét oltotta ki. Egyidejűleg
erős földrengést észleltek. (MTI)

**A Kormányzó Ur elvállalta egy ha-
dirokkant tizenegyedik és tizenkettedik
gyermekének keresztapaságát.** Buda-
pestről jelentik: (MTI) A Kormányzó
Ur elfogadta a gömörmezei Lice köz-
ségbeli Bendala István szegénysorsos
bányász hatodik fiának, valamint Sza-
bó László szabadkai hadirokkant most
született ikrei, 11. és 12. élő gyerme-
kének keresztapaságát. — A Kor-
mányzó Ur azonban csak kivételes és
kiérdemelt esetekben vállal el ilyen
tisztiséget.

**Lorenz Jäger tanárt érsekké nevezte
ki a pápa.** Vatikánvárosból jelentik:
(Stefani) Lorenz Jäger tanárt, dort-
mundi tanügyi tanácsost XII. Pius
pápa paderborni érsekké nevezte ki.
(MTI)

**Ötvenkét napig tartott egy londoni
sürgős távirat útja — Bagdadig.**
(NN) Egy iraki újság, mint muzeá-
lis érdekességet említi azt a távira-
tot, amely a napokban érkezett Lon-
donból Bagdadba és amely — hár-
sürgős felirattal volt ellátva — öt-
venkét nap alatt érkezett meg ren-
deltetési helyére.

HIRDETMÉNY

Közzöljük a t. utazó közönséggel,
hogy a városi strandhoz vezető vona-
lon a villamoskocsik f. é. augusztus hó
15-től kezdődőleg további intézkedésig
19.45 óráig fognak közlekedni, minek
folytán az utolsó kocsi a jelzett órá-
ban indul vissza a városi strandfürdő
végpontjáraól.

Nagyvárad Városi Vasul
Üzletigazgatósága.

**Az apával közös háztartásban élő
kiskorú gyermek részére közös vásár-
lási könyv kell.** Nagyvárad thj. város
közélemezési ügyosztálya felhívja az
érdekelteket, hogy a közellátási mi-
niszter 201.000-1941. számú rendelete
értelmében az apával, vagy eltartóval
közös háztartásban élő kiskorú gyer-
mek részére közös vásárlási könyvet
kell kiállítani. — Ezért a közlemezési
hivatal felhívja azon családfejtartó-
kat, kiknél az állami gyermekmen-
helyek által kihelyezett kiskorú gyer-
meket eltartásra ki vannak adva,
hogy ezeknek a vásárlási könyvükbe
való felvétele végett a gyermekmen-
hely kihelyezést igazoló irataival je-
lentkezzenek Nagyvárad thj. város
közlemezési ügyosztályában (Szanis-
ló-u. 15.)

**ZÁROLJAK ÉS KERESZTÉNY
NAGYKERESKEDŐKNEK ADJAK AT
A ZSIDÓ TEXTILÉSEK ARUKÉSZLE-
TÉT.** Budapestről jelentik: A közellá-
tási miniszter a 3000-1940- ME. számú
rendelet alapján 220 budapesti és 85
vidéki, összesen tehát 305 olyan textil-
nagykereskedőt, akiknek textilanyagke-
reskedői kijelölés iránti kérelmét a fe-
lülvizsgálat során elutasították, arra
kötelezett, hogy áruraktárukat leltá-
rozzák. Ugyanakkor értesítette őket
arról is, hogy árukészletüket tovább-
árusításra jogosult és a miniszter ál-
tal kijelölendő kereskedőknek adják
át. A közellátási miniszter ezzel az in-
tézkedéssel megakadályozta az áru-
készleteknek közfogyasztás elől elvo-
nását és gondoskodott arról, hogy a
most induló keresztény textilanyagke-
reskedők működésüket megfelelő áru-
készlettel kezdhessék meg.

**A nagyváradai Hegyközség járuléka-
inak kivételei kimutatása 1941 július
21-től augusztus 3-ig a hegybírói hi-
vatalban közszemlére volt kitéve és
ezen idő alatt ellene felszólalás nem
történt.** Nagyvárad, 1941. augusztus hó
12-én. Bartsch Sándor sk. hegyköz-
ségi elnök.

Vida Jenő távozik a MÁK éléről. Bu-
dapestről jelentik: A Magyar Általános
Köszénbánya Részvénytársulat hétfői
igazgatósági üléséről közleményt ad-
tak ki, amely szerint a Magyar Áltá-
lános Köszénbánya Részvénytársulat
igazgatósága augusztus 11-én tartott
ülésében foglalkozott Vida Jenő elnök-
vezérigazgatóval azzal a bejelentésé-
vel, hogy az elnök-vezérigazgatói álla-
sáról lemond. Az igazgatóság méltá-
nyolva a lemondás indokait, nagy saj-
nállal vette tudomásul Vida Jenő le-
mondását. Az igazgatóság a vállalat
vezérigazgatójává Vizer Vilmos m. kir.
bányaügyi főtanácsost, a vállalat mű-
szaki vezérigazgatójává Rehling Kon-
rád m. kir. bányaügyi főtanácsost és
vezérigazgató helyetteseké Stefániai
Richárd és vitéz dr. Fábrý Dániel ügy-
vezető igazgatókat nevezte ki.

**EGY AMERIKAI GÉPKOCSIGYÁR
4700 MUNKÁSA SZTRAJKBA LÉPETT**
Newyorkból jelentik: (NTI) Az Allen-
townban lévő tehérgépkocsi gyár 4700
munkása sztrájkba lépett díjazabási
kérdése miatt. (MTI)

FELHÍVÁS

**A Biharmegyei Takarékpénztár és
Gazdasági Bank nagyváradai pénztár-
zet a Takarékpénztár ideiglenes rész-
vény-elismervényeinek tulajdonosait**
ezennel felhívja, hogy ezen elismervé-
nyeiket az intézet pénztáránál a ren-
delkezésükre tartott végleges részvé-
nyekre mielőbb átcsereelni sziveskedje-
nek.

Szombaton bankszünet. Tekintettel a
pénteki ünnepnapra, amikor munka-
szünet lesz, a Pénztárszövetkezeti Központ
ugy határozott, hogy a pénztárszövetkezetek
szombaton sem fognak dolgozni.

**Súlyos szerencsétlenség a sárospata-
ki bányában.** Sárospatakról jelentik:
A sárospataki bányában súlyos sze-
rencsétlenség történt. Három bányász-
nak elaludt a lámpája és meg akar-
ták gyújtani. A tárna mélyén lévő gáz
felrobbant és mindhármukat a tárna
felához nyomta. Életveszélyes állapot-
ban szállították őket a kórházba. MTI

Megvadult egy ló a Főútcán. Nagy-
várad. Saját tud. Kedden délelőtt tí-
zenegy óra tájban a Bémer-téren egy
közvetlen mellette elshuhanó autótól
megvadult egy ló, mely egy kis táblás-
kocsit húzott. A megbokrosodott álla-
tot egy fiatal fiu hajtotta, aki kétség-
beesetten igyekezett azt megfékezni, de
sikertelenül. A hatalmas jövrü állat
veszett vágatással száguldott végig a
forgalmas Rákóczi úton, szerencsére
szombaton a járőrelők idejében félreug-
rottak s így különösképpen baleset
nem történt. A megvadult lovat végül
az állomás környékén egy munkásem-
ber elfogta. A kocsin ülő fiúnak az
ijedtségen kívül más baja nem történt.

A szabadság hazáiban...

Zsidókkal őriztetik Amerikában a letartóztatott olaszokat és németeket

Utonállókkal és betörőkkel zárják össze a hajó- mérnököket és tengerésztiszteket

Rómából jelentik: Tosi százados
newyorki világiállítást olasz vendég-
lőjének felügyelője, aki a német és
olasz diplomatákkal együtt ért vissza
Európába a Westpoint fedélze-
tén, a római sajtóban részletesen is-
mertette azokat az igazságtalan üldö-
zéseket, amelyeknek az Egyesült Ál-
lamokban élő németek és olaszok ki-
vannak téve.

Az amerikaiak az állítólagos ötö-
dik hadoszlopától való félelmükben
ezrével tartóztatják le és itélik
el a németeket és olaszokat,
vagy gyűjtőtáborokba küldik őket és
általában úgy kezelik, hogy ilyen bá-
násmódban Amerikában még a legna-
gyobb gonosztevőknek sincs részük.
A letartóztatott német és olasz állam-
polgárokat szigorú testi motozásnak
vetik alá s

még a borotvapengéket vagy töl-
tőtollakat is elveszik tőlük,
mint veszedelmes fegyvereket.
Amidőn Ellis Islandon a letartóz-

tatt olaszok éhségstrájkba kezd-
tek a rossz ellátás miatt, két század
rendőrt vonlattak fel ellenük gép-
fegyverekkel és gázálarccal felsze-
relve. A missouai gyűjtőtáborban

nyolcszáz olasz tartanak fogva és
zsidó rendőrökkel őriztetik őket.

Még szomorúbb a sorsuk az állító-
lagos szabotázs-akciók miatt elítélt
olasz tengerésztiszteket és mérnö-
köknek, akik a lefoglalt olasz hajó-
kon teljesítettek szolgálatot s most a
legközönségesebb utonállókkal együtt
börtönöztek be őket. Amerikában

általában minden németet és
olaszt kénnnek néznek,

ennyire sikerült felkorbácsolnia a lá-
kosság gyűlöletét és esztelen félel-
mét a zsidóképpen levő sajtónak, rá-
dióknak és színházoknak. A bizalmatlan-
ság már annyira elterjedt, hogy leg-
jobb barátai is följelentik a némete-
ket vagy olaszokat minden alkalom-
nálkül.

Pályázat olcsó, jó és új táplálékok felfedezésére

A M. Kir. Közlemezési Hivatal a
következő célokkal és feltételekkel
pályázatot hirdet:

„Legolcsóbban a legjobb!”.

A viszonyok megkövetelik, hogy a
magyar háziasszonyok gondolkodás-
módjukat szokásukat a tápláló, olcsó,
élettanilag helyes főzésre és takaré-
kosságra állítsák be, ezért pályáza-
tunkat két csoportba osztottuk:

Az első csoport: A legolcsóbb, leg-
korszerűbb, az idényeknek megfelelő
tápérték szempontjából helyesen ösz-
szeállított heti étrend beküldése, a
fejadagok helyes beosztásával.

A második csoport: Konyhagazdál-
kodási (háztartási) takarékosági ta-
nácsok, eddig elhanyagolt tápanya-
gok felhasználására vonatkozó ötlet-
tek közlése.

Egy pályázó tetszése, tudása sze-
rint több pályázatot is beküldhet,
mind a két pályázati csoportra, vagy
csak az egyikre, tontos azonban, hogy
minden egyes étrendet, vagy takaré-
kosági ötletet okvetlen külön-külön
darab papírosra, vagy levelezőlapra
írjon fel. Ezeket a külön lapokat az-
után elküldheti akár egy borítékban
is.

A pályázat címzendő: a M. Kir.
Közlemezési Hivatalnak, Budapest,
V., Kossuth Lajos-tér 11. szám.

Akár borítékban küldünk be több
pályázatot, vagy csak egy levelezőla-
pon egy pályaművet, mindenkor ír-
juk rá feltűnő betűkkel: LEGOL-
CSÓBBAN A LEGJOBBAT!

A pályázat határideje: 1941. szept-
ember 15.

PÁLYADIJAK:

Mindkét csoportban egy I. díj 200 P.
" " " II. díj 150 P.
" " " III. díj 100 P.
tíz díj á 20 P., húsz díj á 10 P. és
tárgyjutalmak.

SZINHÁZ

Komlós Juci, Fónay Márta bucsfellepte a Református Kulturpalotában

Szombat este 9 órakor, vasárnap
délután 5 órakor és vasárnap este 9
órákor bucsuznak el a nagyváradai köz-
önségtől Komlós Juci és Fónay
Mártha. Sok sikert arattak ebben a
városban és most, hogy mindketten
Budapestre szerződtek, elbucsznak a
nagyváradai közönségtől. A műsoron
szinrekerül 3 bohózat-újdonásig. Külön
eseménye lesz az estélynek Komlós
Juci táncszámai, — Fónay Mártha
magánszámokkal, Felhő Ervin kuplék-
kal fog remekelni ez előadásokon.

A két művésznőt volt kollégái: Be-
rengh Béla, Keleti Aranka, Felhő Er-
vin, Borsos Mária, Bihary Zoltán, Ná-
day Pál bucsuztatják el. Három óras
vidámság, kacagás, taps kíséri a két
közkedvelt művésznő bucsuestélyét.

Vasárnap délután 5 órakor mérsé-
kelt helyárrakkal ismétlik meg a bu-
csuelőadást, ugyszintén vasárnap este
9 órákor is.

Jegyek 70 fillértől 3 pengőig elővé-
telben a Szigligeti Színház pénztárá-
nál mindennap délelőtt 10-11-ig dél-
után 4-8-ig, előadások előtt a Refor-
mátus Kulturpalota pénztáránál.

Jelentős kárt okoztak a Cardiff és Bristol elleni német támadások

Lisszabonból jelenti a Stefani: Angliából érkező utasok megerősítették, hogy a Cardiff, Dover és Bristol ellen intézett támadások jelentős kárt okoztak. Az élelmezési helyzet folyton súlyosbodik. Valamennyi élelmiszer ára elképzelhetetlenül emelkedik. Gigaretteket és sört nem lehet kapni. A dohányügyi angol főbiztos felszólította az angol lakosságot, hogy ne vásároljon több cigarettát és dohányt, mint amennyire szükségük van. (MTI.)

168 ösztöndíjat irt ki a földművelésügyi miniszter

Budapestről jelenti a MTI: Az Új Nemzedék írja: A földművelésügyi miniszter az ősszel kezdődő tanévre 168 ösztöndíjat irt ki. Az ösztöndíjakat a mezőgazdasági és erdészeti főiskolások kapják. Évi összegük 500. illetve ezer pengő személyenként. Az ösztöndíjasok legalább kétszer annyi évig kötelesek gazdasági tanári pályán működni, mint ahány évig élvezték az ösztöndíjat, ezáltal remélik, hogy a tanárok megfelelő számban állnak majd rendelkezésre. Felvilágosítást ad bármelyik gazdasági akadémia, a mezőgazdasági kamara, a vármegyei és járási gazdasági felügyelőség.

Kassa polgármestere Nagyváradon. Kedden délelőtt megjelent a nagyváradai városházán dr. Pohl Sándor, Kassa polgármestere. Pohl Sándor a Félixfürdőn üdül és a keddi napon meglátogatta nagyváradai ismerőseit, köztük dr. Hlatky Endre főispánt.

Erdélyről három turista-térkép jelenik meg

A Magyar Tudósító jelenti: A turista társadalom örömmel értesül arról, hogy az erdélyrészi és keletmagyarországi felszabadult területekről most készül három 200 ezres léptékű turista térkép. Az egyik lap a Székelyföldet, a másik a radnai havasokat, a harmadik pedig a szilágysomlyói dombvidéket ábrázolja. A készülő turistatérképek, amelyek a Kárpátjáról megjelent és általános sikert aratott térképhez lesznek hasonlóak, még a nyáron megjelennek.

Felhívás a sportegyletekhez: Felkérjük az összes nagyváradai sportegyleteket, hogy a szeptember 6-iki ünnepek előkészítése céljából ma, kedden este fél 7 órakor a Korona mozgó irodájában tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Jó, közepes termés várható. Rómából jelenti: A római mezőgazdasági intézetbe befutó jelentések szerint az idén jó közepes termés várható Európában. A múlt évben 370 millió q buza termett. Az idén várható buza mennyisége 430 millió q. (MTI)

Hirdessen a Magyar Lapokban

LEGUJABB

Az amerikai kormány erőteljes választ ad esetleges francia lépésre

Hatalmas tengeri átkarolás készül Amerika ellen?

Washingtonból jelenti: Mértékadó helyen kijelentették, hogy az Egyesült Államok és Franciaország jövőendő diplomáciai viszonya azoktól az elhatározásoktól függ, amelyeket a vichyi kormány a hétfői minisztertanácson elfogadott. Hangoztatták, hogy az amerikai kormány egy esetleges francia lépésre erőteljes választ ad.

Ismét időszerűvé válik Franciaország nyugati féltekén lévő gyarmatainak kérdése. Ugy véljük, hogy a következő napok hatalmas tenger átkarolást indítanak meg. Nem tartják kizártnak, hogy ebben a vichyi kormányt esetleg Spanyolországot és Portugáliát is bevonják.

A hétfői minisztertanácsról kiadott hivatalos közlemény szerint elfogadták a tanoncgügy reformjáról szóló javaslatot, elfogadták a földművelésügyi miniszter javaslatát és a hátralevő részben folyó ügyeket intézték el. Utalnak arra, hogy ilyen semleges tárgyu minisztertanácsot nem kellett volna elhalasztani hétfőre. Emlékeztetnek arra is, hogy Petain, Darlan, Weygand és Huntziger tábornok megbeszéléseket folytattak. Weygand hétfőn visszarepült Algirba.

A német-szovjet frontról olyan hírek érkeznek, amelyek arról szólnak, hogy a német csapatok nyomása egyre fokozódik. (MTI)

Roosevelt átalakítja kormányát

Newyorkból jelenti: (NTI) A Newyork Journal Amerikában egy INS jelentést közöl Washingtonból, amely

szerint Roosevelt a kormány átalakítását tervezi. (MTI)

Az angol Reuter iroda is beismeri sikereinket Ukrajnában

Budapestről jelenti a MTI: A Mai Nap írja: Londonból jelenti: A Reuter Iroda jelentése elismeri, hogy a német csapatok Ukrajnában újabb előnyomulást hajtottak végre. Odessza,

ugy látszik, veszedelemben forog, mondja a jelentés. A német páncélosokat csupán a havazás idején lehet esetleg megállítani, de ez csak októberre vagy novemberre várható. (MTI)

SPORT

Sok tehetséges atléta van Nagyváradon

Készülődések a ko-oszvári kerületi versenyre

Nagyvárad. Saját tud. A vasárnapi városközti atlétikai versenyekkel kapcsolatban meg kell emlékeznünk a nagyváradai atlétákról. Az egyesületek közül legjobban az Esta Sun versenyzői szerepeltek.

A legjobb eredményeket azok érték el, akik a legszorgalmasabbak az edzésen.

Benyik, a Műgyetem hallgatója naponta kétszer is edz. 800 méteren rövidesen 2 percen belül fog futni, 3000 méteres ideje is igen jó.

Lerchner szintén a legszorgalmasabbak egyike, kalapácsvetésben szép eredményt ért el.

Janza igen jó kalapácsvető. Ő a legtehetségesebb dobó atléta Nagyváradon, ha többet edzene, igen jó eredményeket érhetne el.

Kiss ugyancsak az Esta Sun atlétája, 110 és 400 méteres gáton még sok sikert ér el.

Csapó a MÁV atlétája. Ha komolyan edz, hamarosan elérheti a 3 és fél métert és a legjobb ifjúsági versenyző válhat belőle. És mindössze még csak 17 éves.

A nagyváradai válogatott jobban szerepelt volna, ha Koppány és Osztopá-

nyi részt vehetett volna a versenyeken. Krupka és Gláh Irma hivatali elfoglaltságuk miatt nem edzhetnek annyit, amennyit kellene. Oláh Irma fáradt is, ezért elhatározta, hogy két hétig pihen.

Végül meg kell emlékeznünk a kitűnő rendező gárdáról. Elsősorban meg kell említenünk Szolnay Sándor szövetségi edző nevét, aki pályát épített, éjt-nappallá téve dolgozott a verseny sikere érdekében. Oroszlánrészt vállalt a rendezésből dr. Szeghalmi Sándor és dr. Borbély Lajos táblabíró, Sztaharoczkó János. Ajtay Gyula, Bodó Albert, Varga, Nagy, Koppány és még néhány lelkes fiatal. Az ő érdemük, hogy a verseny megrendezése ellen semmi kifogás nem hangzott el. Ehhez nagyban hozzájárult a debreceniek vezetőjének, vitéz Hadházy Dezső testnevelő tanárnak közreműködése is.

Vasárnap részt vesznek a nagyváradiak a kolozsvári kerületi bajnokságokon, amelyre tíz atlétát neveztek be. A két verseny kitűnő előkészítő lesz az országos bajnokságra, amelyen ismét szép eredményeket várunk a nagyváradiaktól.

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a manduia kötve 6— P
Ne sárgulj, fűzfa! „ 8:50 P
Es Mihály harcolt „ 8— P
„égis élünk „ 7— P
„ fűzve „ 5— P

Kaphatók könyvosztályunkban.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalékos engedmény

Lakás

KIADÓ 2 egymásbanyúló elegánsan bútorozott utcai szoba szept. 1-re. Csengeri-utca 2. 136

Adás-vétel

MAGAS árakat fizetek bármilyen használt férfiruhákért. Tegyen egy próbát. Levelezőlap hívásra hazához jövek. Molnár, Bémet-tér 1.

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay óras és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Eladó egy nagy konyhai tűzhely. — Frenzel, Szent János-utca 48. 175

Sürgősen eladó tiszta gyapju ebédőperzsa, összekötő és Argaman ebédőszőnyeg. Rulikovszky-ut 10. fszint 1. Délelőttől 3 óráig. 180

Csomagoláshoz, szállításhoz való nagy ládák olcsón eladók. Turul szövedében. 178

A Baross Szövetség Textil Szakosztálya (Rákóczi-ut 12, III em.) keres, használt, jókarban levő írógépet. 174

Egy irászatot megvételeire keresek. Vass, Vitéz-u. 106. 176

Különpéle

15—20.000 pengővel férfi vagy női keresztény társat keresek jövedelmező üzlethez. Ajánlatot a Magyar Lapok kiadóhivatalába kérek „Keresztény” jellegre. 173

TISZTVISELŐNÖT, intelligens lányt lakótársnőnek keresek. Pável-utca 6. Vargané, I. em. Délelőtt 2-ig. 145

Allást keres

Öskeresztény Budapesten érettségizett gépirónó állást keres azonnali belépésre „1500” jellegre a kiadóba. 164

Allást nyel

ELSŐRENĐÜ szűcssegédet keresek. Halász szűcs. Kazinczy-utca 4. 151

KERESÜNK keresztény, könyvelésben jártas perfekt gyors- és gépirónót. Diósi fatelep. 153

Mindenes főzőnő 15-ére felvétetik. Csáky István-u. 17. sz. I. 3. ajtó. Olgy Gusztávné. 179

Szerény igényű házvezetőnőt keres nyugdíjas idős urinó. Pál-utca 9. sz. I. ajtó. 177

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.